

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO AUTORŮ	15
---------------------------	----

PRVNÍ KAPITOLA

PŘÁVNÍ VÝZNAM EVROPSKÉ DOHODY A BÍLÉ KNIHY EVROPSKÉ KOMISE.....	17
---	----

DRUHÁ KAPITOLA

FUNKCE A STRUKTURA ES/EU.....	21
-------------------------------	----

A ÚVODNÍ POZNÁMKA.....	21
------------------------	----

B ZALOŽENÍ ES A DOSAVADNÍ VÝVOJ SPOLEČENSTVÍ	22
--	----

I. ZALOŽENÍ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	22
---	----

II. DŮSLEDKY SMLOUVY EU	22
-------------------------------	----

EXKURS

DOSAVADNÍ PROCES EVROPSKÉ INTEGRACE	23
---	----

1. Úvod	23
---------------	----

2. Pojem integrace.....	24
-------------------------	----

3. Evropská idea ve 20. století.....	25
--------------------------------------	----

4. Počátky a ztroskotání prvních velkých návrhů	26
---	----

5. Přelomová nálada	27
---------------------------	----

6. Ústavní krize společenství	27
-------------------------------------	----

7. Cesta k Aktu o jednotné Evropě (AJE).....	28
8. Smlouva EU („MAASTRICHT I“).	29
9. Dosavadní stav	30
10. Výhled: mezivládní konference 1996	31
C ORGÁNY ES/EU	35
I. Rada (čl. 145–154 Smlouvy ES).....	36
1. Základní principy	36
2. Složení a struktura Rady	36
(1) Struktura EU	37
(2) Evropská rada	37
(3) Struktura Rady ministrů	38
(4) Postup při rozhodování v Radě ministrů	42
II. Evropská komise (čl. 155–163 Smlouvy ES).....	45
1. Základní principy	45
2. Popis činností a pravomocí	45
3. Přijímání rozhodnutí	46
4. Složení a způsob činnosti	47
III. Evropský soudní dvůr a Soud první instance (čl. 164–188 Smlouvy ES).....	47
1. Úkoly a funkce Soudního dvora Evropských společenství a Soudu první instance	47
(1) Soudní dvůr Evropských společenství	48
(2) Soud první instance ES	52
2. Institucionální struktur ESD a ES I	54
(1) ESD	54
(2) ES I	56
3. Řízení před ESD (ES I.)	56
(1) Písemné řízení	57
(2) Ústní jednání	58
IV. Evropský parlament (čl. 137–144 Smlouvy ES).....	59
1. Základní principy	59
2. Úkoly a pravomoci EP	59
(1) Kontrolní funkce	59
(2) Kontrolní oprávnění	60
(3) Součinnost při jmenování a odvolání exekutivy	60
(4) Přijímání rozpočtu a legislativní proces	60
(5) Politicko-institucionální postavení EP po Maastrichtské smlouvě	61
3. Struktura a rozhodování EP	67

4. Hodnocení a výhled	69
V. Účetní dvůr (čl. 188a–188c Smlouvy ES) a další pomocné orgány ES/EU	71

TŘETÍ KAPITOLA

ZÁSADY PRÁVNÍHO ŘÁDU ES/EU	73
A ZÁKLADY PRÁVNÍHO ŘÁDU ES/EU	73
B PRAMENY PRÁVA ES/EU	76
I. PRIMÁRNÍ PRÁVO ES/EU	76
II. SEKUNDÁRNÍ PRÁVO SPOLEČENSTVÍ	77
III. OBECNÉ PRÁVNÍ ZÁSADY	81
C VZTAH PRÁVA ES/EU K PRÁVU JEDNOTLIVÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ	85
I. BEZPROSTŘEDNÍ POUŽITELNOST A BEZPROSTŘEDNÍ ÚČINEK PRÁVA SPOLEČENSTVÍ	85
1. Základy	85
2. Bezprostřední použitelnost/účinek primárního práva	86
3. Bezprostřední použitelnost/účinek nařízení	87
4. Bezprostřední použitelnost/účinek směrnic	87
5. Odpovědnost členských států za neimplementaci směrnic	90
II. PŘEDNOST PRÁVA SPOLEČENSTVÍ	91
D PROSAZOVÁNÍ PRÁVA ES NÁRODNÍMI SOUDY ČLENSKÝCH STÁTŮ	92
EXKURS PRÁVO SPOLEČENSTVÍ A NÁRODNÍ ÚSTAVNÍ TRADICE NA PŘÍKLADU BRITSKÉHO PRÁVA	95

ČTVRTÁ KAPITOLA

ZÁKLADNÍ SVOBODY VNITŘNÍHO TRHU ES/EU	97
A VNITŘNÍ TRH	97
B ZÁKLADNÍ SVOBODY	100
I. PŘEHLED ZÁKLADNÍCH SVOBOD	100
1. Volný pohyb zboží	100

(1) Zákazy kvantitativních omezení dovozu a vývozu a opatření s rovnocenným účinkem.	101
(2) Odstranění cel a dávek s rovnocenným účinkem.	106
(3) Zákaz diskriminačních vnitrostátních poplatků	107
2. Volný pohyb pracovníků	108
3. Svoboda zřizování podniků	110
4. Volný pohyb služeb	111
5. Volný pohyb kapitálu	113
6. Volný pohyb plateb	114
II. OD VOLNÉHO POHYBU OSOB K EVROPSKÉMU OBČANSTVÍ	115
III. VZÁJEMNÝ POMĚR ZÁKLADNÍCH SVOBOD	117
IV. SPOJENÍ ZÁKLADNÍCH SVOBOD ČLENSKÝCH STÁTŮ A ES/EU	118
V. ZÁKLADNÍ SVOBODY JAKO SUBJEKTIVNÍ PRÁVA	119
VI. OBSAH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ O ZÁKLADNÍCH SVOBODÁCH Z HLEDISKA PŘÍSLUŠNOSTI	119
C VZÁJEMNÉ UZNÁVÁNÍ	120
D PŘÍZPŮSOBENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	121
E HRANICE „PŘITAŽLIVÝCH OPATŘENÍ“ ČLENSKÝCH STÁTŮ VE VNITŘNÍM TRHU ES/EU	122

PÁTÁ KAPITOLA

PRÁVNÍ ZÁKLADY OCHRANY SPOTŘEBITELŮ VE VNITŘNÍM TRHU EVROPSKÉ UNIE.	125
A ÚVODEM	125
B VÝVOJ A STAV AKCÍ ES/EU NA OCHRANU SPOTŘEBITELE	126
I. VYMEZENÍ POJMŮ	126
II. VÝVOJ OCHRANY SPOTŘEBITELE V ES/EU	127
III. PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH AKCÍ ES/EU NA OCHRANU SPOTŘEBITELE	129
1. Ochrana hospodářských zájmů spotřebitele	129
(1) Klamavá reklama.	129
(2) Ručení za výrobek.	130
(3) Podomní obchody	130
(4) Spotřebitelské úvěry	130
(5) Turistické zájezdy	131

(6) Podmínky nekalé soutěže (zneužitelné klauzule) ve spotřebitelských smlouvách	131
(7) Paralelní vlastnictví (Time-Sharing)	132
(8) Obchod na dálku	132
2. Ochrana bezpečnosti a zdraví spotřebitele	132
(1) Celková bezpečnost výrobků	132
(2) Bezpečnostní požadavky u technických výrobku a hraček	133
(3) Uvádění nebezpečných látek do oběhu	133
(4) Systém EHLASS	133
(5) Farmaceutické výrobky	133
(6) Kosmetické přípravky	134
(7) Hygiena potravin	134
(8) Materiály přicházející do styku s potravinami	134
(9) Kontaminace potravin radioaktivním spadem	134
(10) Hormony	135
(11) Přísady do potravin	135
(12) Regulace cen potravin	135
(13) Předpisy pro jednotlivé skupiny potravin	135
(14) Zákaz reklamy	136
C VÝZNAM ROZSUDKU „CASSIS DE DIJON“ PRO OCHRANU SPOTŘEBITELE	137
I. TEORETICKÉ ZÁKLADY	137
II. PRAKTICKÝ VÝZNAM	138
III. OBRAZ SPOTŘEBITELE V JUDIKATUŘE ESD	140
D ZÁVĚREČNÁ ÚVAHA	141

ŠESTÁ KAPITOLA

ZÁSADY EVROPSKÉHO SOUDNICTVÍ	143
A ÚVOD	143
B SPORNÁ ŘÍZENÍ	144
I. ŽALOBY NA NESPLNĚNÍ (PORUŠENÍ) SMLUVNÍCH POVINNOSTÍ	144
II. ŽALOBA O NEPLATNOST	145
III. ŽALOBA NA NEČINNOST	149

IV. ŘÍZENÍ S NEOMEZENOU PRAVOMOCÍ TÝKAJÍCÍ SE SANKCÍ.....	151
V. ŽALOBA NA NÁHRADU ŠKODY	151
VI. PERSONÁLNÍ SPORY	153
C POSUDKY.....	153
D ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÝCH OTÁZKÁCH	154
I. VYMEZENÍ SPORNÉHO ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÝCH OTÁZKÁCH	154
II. POUŽITELNÉ PŘEDPISY	155
III. FUNKCE ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÝCH OTÁZKÁCH.....	156
IV. PRAKTICKÝ VÝZNAM ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÝCH OTÁZKÁCH	161
V. PODROBNOSTI ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÝCH OTÁZKÁCH	162
1. Otázky způsobilé k předkládání	162
2. Soudy oprávněné předkládat žádosti.....	164
3. Soudy povinné předkládat žádosti	165
4. Právní důsledky porušení předkládací povinnosti	168
5. Právní význam rozhodnutí o předběžné otázce.....	170
6. Zhodnocení řízení o předběžných otázkách	171

SEDMÁ KAPITOLA

SBLIŽOVÁNÍ PRÁVA V ES/EU.....	173
A FUNKCE A KONCEPCE SBLIŽOVÁNÍ PRÁVA	173
I. FUNKCE SBLIŽOVÁNÍ PRÁVA	173
II. KONCEPCE SBLIŽOVÁNÍ PRÁVA.....	175
B PRAVOMOCI A POSTUP PŘI SBLIŽOVÁNÍ PRÁVA.....	179
I. VŠEOBECNĚ	179
II. POSTUP SBLIŽOVÁNÍ PRÁVA.....	180
III. JEDNOTLIVÉ DRUHY PRAVOMOCÍ	181
C NÁSTROJE SBLIŽOVÁNÍ PRÁVA.....	184
I. NAŘÍZENÍ.....	185
II. SMĚRNICE	186
III. DOPORUČENÍ A STANOVISKA.....	188

OSMÁ KAPITOLA

SBLIŽOVÁNÍ NÁRODNÍHO PRÁVA S KOMUNITÁRNÍM PRÁVEM A JEHO APLIKACE NÁRODNÍMI ÚŘADY A SOUDY V ČR	189
A SBLIŽOVÁNÍ ČESKÉHO PRÁVA S PRÁVEM ES	189
I. VŠEOBECNĚ	189
1. Prováděcí pravidla pro oblast hospodářské soutěže	189
2. Prováděcí pravidla pro oblast státní podpory	190
II. ROZSAH ZÁVAZKU K SBLIŽOVÁNÍ PRÁVA	191
III. REALIZACE ZÁVAZKU ČR KE SBLIŽOVÁNÍ PRÁVA	194
1. Povaha závazku	194
2. Institucionální zabezpečení implementace v ČR	198
(1) Usnesení vlády ČR k zajištění slučitelnosti českého práva s právem ES	198
(2) Usnesení vlády ČR vydaná k provádění ED	200
(3) Úloha Odboru kompatibility s právem ES Ministerstva spravedlnosti ČR	200
3. Závěry kritické analýzy uplatňované metodiky sbližování	202
B APLIKACE SBLIŽENÉHO (ČESKÉHO) A KOMUNITÁRNÍHO PRÁVA	205
I. APLIKACE NA ZÁKLADĚ ED	206
II. APLIKACE PRÁVA ES PO PŘÍSTUPU ČR K EU	207
III. APLIKACE PRÁVA ES PŘÍSLUŠNÝMI ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY (ÚŘADY)	208
1. Přímé provádění	208
2. Nepřímé provádění	209
3. Dohled nad prováděním práva ES orgány státní správy	209
IV. SOUDNÍ OCHRANA PŘI POUŽITÍ PRÁVA ES	210
1. Úvodem	210
2. Členské státy	210
3. Podniky	211
4. Jednotlivci	213
(1) Pracovníci	214
(2) Spotřebitelé	215
ZÁVĚR	217
SEZNAM ZKRATEK	219
SEZNAM POUŽITÉ A DOPORUČENÉ LITERATURY	223
SEZNAM POUŽITÝCH ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO SOUDNÍHO DVORA	267

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA I.	Obsah Evropské dohody uzavřené mezi Českou republikou a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy (grafický přehled)	287
PŘÍLOHA II.	Sdělení Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. 7/1995 Sb. o přijetí Evropské dohody (bez protokolů a příloh) včetně textu ED ze dne 4. 10. 1993	289
PŘÍLOHA III.	Příprava přidružených zemí střední a východní Evropy na začlenění do vnitřního trhu Unie: BÍLÁ KNIHA (textová část)	337
PŘÍLOHA IV.	Sdělení Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. 233/1996 Sb. (o přijetí Prováděcích pravidel pro aplikaci ustanovení o hospodářské soutěži uvedených v čl. 64 ED)	361
PŘÍLOHA V	Prováděcí pravidla pro státní podporu (návrh)	367
PŘÍLOHA VI.	Evropské databáze (grafický přehled)	371
PŘÍLOHA VII.	Cesta k Evropské unii (časový harmonogram)	373
PŘÍLOHA VIII.	Stanoviska před mezivládní konferencí (grafický přehled)	375
PŘÍLOHA IX.	Orgány Evropských společenství (grafický přehled)	379
PŘÍLOHA X.	X.a) Legislativní proces ES u směrnic a nařízení – konzultační postup (grafický přehled)	381
	X.b) Spolurozhodovací postup (grafický přehled)	382
	X.c) Kooperační postup (grafický přehled)	383
PŘÍLOHA XI.	Organizační členění Evropské komise (grafický přehled)	385
PŘÍLOHA XII.	Pomocné orgány Evropských společenství (grafický přehled)	389
PŘÍLOHA XIII.	Evropské hospodářské právo (grafický přehled)	391
PŘÍLOHA XIV.	Některá precedenční rozhodnutí ESD k vybraným oblastem komunitárního práva	393
PŘÍLOHA XV	Stav implementace směrnic ES pro jednotlivé sektory vnitřního trhu ES/EU (grafický přehled)	405

PŘÍLOHA XVI.	Stav implementace směrnic ES v oblasti vnitřního trhu podle jednotlivých členských států ES/EU (grafický přehled)	409
PŘÍLOHA XVII.	Základní svobody v rámci vnitřního trhu EU (grafický přehled).....	411
PŘÍLOHA XVIII.	Systém kritérií kontroly národními soudy nad uplatňováním čl. 30 SES podle judikatury ESD (grafický přehled)	413
PŘÍLOHA XIX.	Kroky při kontrole výkladu národních právních předpisů z hlediska stavů relevantních podle práva Společenství (grafický přehled)	415
PŘÍLOHA XX.	Soutěžní právo ES (grafický přehled).....	417
PŘÍLOHA XXI.	Skutkové podstaty v soutěžním právu ES (grafický přehled).....	419
PŘÍLOHA XXII.	Skupinová vynětí v soutěžním právu ES (grafický přehled).....	421
PŘÍLOHA XXIII.	Evropská úprava kontroly fúzí (grafický přehled).....	423
PŘÍLOHA XXIV.	Precedenční rozhodnutí ESD k státně právním požadavkům na aplikaci směrnic a aproximaci národních práv členských států ES/EU	425
PŘÍLOHA XXV.	Informační systém pro aproximaci práva – ISAP.....	429